

**«Өндірістік және арнайы пәндерді оқытуды ұйымдастыру және әдістемесі» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған
тест спецификациясы**

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест тапсырмалырын әзірлеу үшін құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «01140800 - Кәсіптік оқыту» (салалар бойынша) мамандығы, 4S01140801 Өндірістік оқыту шебері, техник (барлық атаулар), 4S01140802 Өндірістік оқыту шебері, техник-технолог (барлық атаулар) біліктіліктеріне арналған «Өндірістік және арнайы пәндерді оқытуды ұйымдастыру және әдістемесі» пәні бойынша педагогтарды аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
1	Өндірістік оқыту шебері	1	Өндірістік оқыту шеберіне қойлатын талаптар, міндеттер. Педагогикалық стиль, педагогикалық тактика, шебердің педагогикалық техникасы
2	Өндірістік оқыту шеберлерінің сабақ өткізу әдістемесі	2	Шеберді оқу жылына дайындығы. Оқу бағдарламасының келесі тақырыбын оқуға дайындау. Сабаққа дайындық.
3	Оқу шеберханаларындағы өндірістік оқыту әдістемесі	3	Оқудың кіріспе кезеңі. Өндірістік оқытудың дайындық кезеңі. Еңбек әдістері мен операцияларын оқытудағы өндірістік оқыту сабақтарының құрылымы. Өндірістік оқыту кезеңі-мамандықты игеру
4	Арнайы пәндерді оқыту әдістемесінің негіздері	4	Оқу орнындағы оқушыларды кәсіптік даярлау жүйесіндегі арнайы пәндердің мазмұны, рөлі мен орны. Сабақ-арнайы пәндерді оқытудың негізгі ұйымдастырушылық формасы. Арнайы пәндер оқытушыларына қойылатын талаптар Арнайы пәндер бойынша теориялық сабақтардың әдістемесі мен техникасы. Оқушылардың үлгерімін бақылау және бағалау
5	Оқушыларды өндірістік оқыту нәтижелерінің сапасын бағалау	5	Өндірістік оқытуды есепке алудың мазмұны мен түрлері. Оқушылардың үлгерімін есепке алу. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әдістемесі мен мазмұны
6	Интерактивті оқыту технологиялары	6	"Оқу және жазу арқылы сыни ойлауды дамыту" технологиясы. Пікірталас өткізу технологиясы. "Пікірталас" технологиясы. Шағын топтарда жұмыс істеу.
7	Деңгейлік оқыту технологиясы	7	Оқытудың дифференциациясы. Саралау принципі
8	Модульдік оқыту технологиясы	8	Кәсіптік білім беруде модульдік технологияны жүзеге асыру негіздері. Модульдік оқытудың басқа жүйелерден түбегейлі айырмашылықтары. Модульдік оқыту принциптері.
9	Проблемалық оқыту технологиясы	9	Проблемалық оқыту тұжырымдамасы. Проблемалық оқытудың функциялары.

10	Ойын технологиясы	10	Ойынның шығу тегі және әлеуметтік-педагогикалық маңызы. Пайда болу тарихы. Ойын теориялары. Ойын оқыту әдісі ретінде. Ойын мотивтері және ойындарды ұйымдастыру.
11	Кейс-технология	11	Кейс-стади әдісінің мәні. Кейс-стади әзірлеу технологиясы. Кейс-стади әдісі режимінде оқу қызметін ұйымдастыру. Кәсіптік оқытуда кейс-технологияларды қолдану әдістемесі
12	Өндірістік практика кезінде оқыту	12	Қазіргі жағдайдағы өндірістік практиканың ерекшеліктері. Кәсіпорындарда оқушылардың өндірістік практикасын ұйымдастыру. Кәсіпорынның білікті жұмысшылар (мамандар) бригадаларының құрамындағы оқушылардың өндірістік практикасы.
13	Кәсіптік оқытуды ұйымдастырудың негізгі нысандары	13	Өндірістік оқыту процесін ұйымдастыру формалары. Оқушылардың оқу-өндірістік еңбегін ұйымдастыру формалары. Өндірістік оқыту шеберінің еңбегін (оқыту қызметін) ұйымдастыру нысандары.
14	Кәсіптік оқыту құралдары	14	Өндірістік оқытуды материалдық-техникалық қамтамасыз ету. Өндірістік оқытуды оқу-әдістемелік қамтамасыз ету
15	Кәсіптік оқыту әдістері	15	Оқыту әдістерінің жалпы сипаттамасы. Өндірістік оқытудың сөздік әдістері. Өндірістік оқытудың көрнекі-демонстрациялық әдістері. Өндірістік оқытудың практикалық әдістері. Өндірістік оқыту процесінде жаттығулардың орны мен рөлі. Оқытудың "белсенді" әдістері.
16	Кәсіптік оқытудың мазмұны мен міндеттері	16	Оқу процесінің бастапқы жалпы педагогикалық ережелері. Кәсіптік (практикалық, өндірістік) оқыту процесінің ерекшеліктері. Өндірістік оқытудың мазмұны. Кәсіптік оқыту принциптері.
Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).			

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Өндірістік оқыту шебері

Өндірістік оқыту шеберіне қойылатын талаптар мен міндеттер.

Педагогикалық стиль, педагогикалық әдептілік, шебердің педагогикалық техникасы.

Өндірістік оқыту шеберін сабақтарға дайындау

Шеберді оқу жылына дайындау. Оқу бағдарламасының келесі тақырыбын оқуға дайындық. Сабағына дайындық.

Оқу шеберханаларында оқушыларды өндірістік оқыту әдістемесі

Оқудың кіріспе кезеңі. Өндірістік оқытудың дайындық кезеңі. Еңбек әдістері мен операцияларын оқытудағы өндірістік оқыту сабақтарының құрылымы. Өндірістік оқыту кезеңі-мамандықты игеру.

Арнайы пәндерді оқыту әдістемесінің негіздері

Оқу орнындағы оқушыларды кәсіптік даярлау жүйесіндегі арнайы пәндердің мазмұны, рөлі мен орны. Сабақ-арнайы пәндерді оқытудың негізгі ұйымдастырушылық формасы. Арнайы пәндер оқытушыларына қойылатын талаптар

Арнайы пәндер бойынша теориялық сабақтардың әдістемесі мен техникасы.

Оқушылардың үлгерімін бақылау және бағалау.

Оқушылардың өндірістік оқыту нәтижелерінің сапасын бағалау

Өндірістік оқытуды есепке алудың мазмұны мен түрлері. Оқушылардың үлгерімін есепке алу. Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әдістемесі мен мазмұны.

Интерактивті оқыту технологиялары

"Оқу және жазу арқылы сыни ойлауды дамыту" технологиясы. Пікірталас өткізу технологиясы. "Пікірталас" Технологиясы. Шағын топтарда жұмыс істеу.

Деңгейлік оқыту технологиясы

"Оқу және жазу арқылы сыни ойлауды дамыту" технологиясы. Пікірталас өткізу технологиясы. "Пікірталас" Технологиясы. Шағын топтарда жұмыс істеу.

Модульдік оқыту технологиясы

Кәсіптік білім беруде модульдік технологияны жүзеге асыру негіздері. Модульдік оқытудың басқа жүйелерден түбегейлі айырмашылықтары. Модульдік оқыту принциптері.

Проблемалық оқыту технологиясы

Проблемалық оқыту тұжырымдамасы. Проблемалық оқытудың функциялары.

Ойын технологиясы

Ойынның шығу тегі және әлеуметтік-педагогикалық маңызы. Пайда болу тарихы. Ойын теориялары. Ойын оқыту әдісі ретінде. Ойын мотивтері және ойындарды ұйымдастыру.

Кейс-технология

Кейс-стади әдісінің мәні. Кейс-стади әзірлеу технологиясы. Кейс-стади әдісі режимінде оқу қызметін ұйымдастыру. Кәсіптік оқытуда кейс-технологияларды қолдану әдістемесі.

Өндірістік практика кезінде оқыту

Қазіргі жағдайдағы өндірістік практиканың ерекшеліктері. Кәсіпорындарда оқушылардың өндірістік практикасын ұйымдастыру. Кәсіпорынның білікті жұмысшылар (мамандар) бригадаларының құрамындағы оқушылардың өндірістік практикасы.

Кәсіптік оқытуды ұйымдастырудың негізгі нысандары

Өндірістік оқыту процесін ұйымдастыру формалары. Оқушылардың оқу-өндірістік еңбегін ұйымдастыру формалары. Өндірістік оқыту шеберінің еңбегін (оқыту қызметін) ұйымдастыру нысандары.

Кәсіптік оқыту құралдары

Өндірістік оқытуды материалдық-техникалық қамтамасыз ету. Өндірістік оқытуды оқу-әдістемелік қамтамасыз ету.

Кәсіптік оқыту әдістері

Оқыту әдістерінің жалпы сипаттамасы. Өндірістік оқытудың сөздік әдістері. Өндірістік оқытудың көрнекі-демонстрациялық әдістері. Өндірістік оқытудың практикалық әдістері. Өндірістік оқыту процесінде жаттығулардың орны мен ролі. Оқытудың "белсенді" әдістері.

Кәсіптік оқытудың мазмұны мен міндеттері

Оқу процесінің бастапқы жалпы педагогикалық ережелері. Кәсіптік (практикалық, өндірістік) оқыту процесінің ерекшеліктері. Өндірістік оқытудың мазмұны. Кәсіптік оқыту принциптері.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын

біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларының орындау уақыты:

Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылатын әдебиеттер:

1. В. А. Скакун ОРГАНИЗАЦИЯ И МЕТОДИКА ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ
Учебное пособие - Москва ФОРУМ - ИНФРА-М 2007

2. Козыбай А.К., Каимов Р.Т. Новые образовательные технологии: учебное пособие.- Астана: Фолиант, 2015.-136 с.

3. Учебное пособие «Методика разработки учебного пособия в виде практикума «Кейс-Стади». Готтинг В.В., Квитко Е.М., Алгазина Н.В., Скоромный И.В. – Нур-Султан: Некоммерческое акционерное общество «Холдинг «Кәсіпқор», 2019.

4. Устемиров К.У., Васильев И.Б., Девятьрова Т.А. Методика обучения общетехническим и специальным дисциплинам. – Алматы: РАД и АЛ, 2006.

5. Скакун В.А. Методика преподавания специальных и общетехнических предметов (в схемах и таблицах). М., 2005